

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Κουλαφέτη
Τηλέφωνο: 2131516209
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ. 1285^Ε

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ: Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΘΕΜΑ: «Προβλήματα ενόψει της έναρξης της ελαιοκομικής περιόδου λόγω έλλειψης εργατών γης».

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. **7716/28-9-2022 Ερώτηση**.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Ανδρέα Πουλά, Μιχαήλ Κατρίνη, Γεώργιο Καμίνη, Βασίλειο Κεγκέρογλου, Δημήτριο Κωνσταντόπουλο, Γεώργιο Μουλκιώτη, Δημήτριο Μπιάγκη και Απόστολο Πάνα, αναφορικά με το παραπάνω θέμα και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Με το άρθρο 109 του ν. 4485/2017 (Α' 114) ορίζονται τα εξής:

«1. Καθίσταται υποχρεωτική η τήρηση από τους εργοδότες "Βιβλίου Ημερησίων Δελτίων Απασχολούμενου Προσωπικού σε αγροτικές εργασίες και αλιεία" (Βιβλίο) για τις ακόλουθες κατηγορίες:

α. Αλιεργάτες με σχέση ή σύμβαση εξαρτημένης εργασίας σε έναν ή περισσότερους εργοδότες, συμπεριλαμβανομένων των αλιεργατών πολιτών τρίτων χωρών του ν. 4251/2014 (Α' 80), που ασφαλίζονται στον ΕΦΚΑ, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

β. Μετακλητοί πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι, σύμφωνα με το ν. 4251/2014, προσκαλούνται από εργοδότες με σκοπό την απασχόληση σε αγροτικές εργασίες και ασφαλίζονται στον ΕΦΚΑ, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016.

2. Το Βιβλίο θεωρείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΚΑ, επέχει θέση Πίνακα Ωρών Εργασίας Προσωπικού, τηρείται στο χώρο εργασίας και είναι στη διάθεση των αρμόδιων

ελεγκτικών οργάνων. Η συμπλήρωση του Βιβλίου πραγματοποιείται, σε κάθε περίπτωση, πριν από την έναρξη εργασίας του απασχολούμενου προσωπικού της παραγράφου 1.

3. Σε περίπτωση μη αναγραφής του απασχολούμενου προσωπικού της παραγράφου 1 στο Βιβλίο, επιβάλλεται σε βάρος του υπόχρεου εργοδότη, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, διοικητική κύρωση κατά δέσμια αρμοδιότητα, σύμφωνα με τις ισχύουσες για την αδήλωτη εργασία διατάξεις.

4. Σε κάθε υπόχρεο, που δεν θεωρεί, δεν τηρεί ή δεν επιδεικνύει για οποιονδήποτε λόγο στα αρμόδια όργανα ελέγχου το Βιβλίο, πλέον των κυρώσεων της παραγράφου 3, επιβάλλεται σε βάρος του, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, ως ευθέως αποδεικνύομενη παράβαση κατά δέσμια αρμοδιότητα, πρόστιμο ύψους τριακοσίων (300) ευρώ.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, όπως ιδίως ο τύπος του Βιβλίου, τα στοιχεία που περιλαμβάνει και η εξειδίκευση της διαδικασίας επιβολής των διοικητικών κυρώσεων».

Κατ' εξουσιοδότηση της ως άνω παρ. 5 εκδόθηκε η αριθμ. οικ. 39391/838/16-07-2018 υπουργική απόφαση (Β 2981), με την οποία ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, όπως ο τύπος του Βιβλίου, τα στοιχεία που περιλαμβάνει και η εξειδίκευση της διαδικασίας επιβολής των διοικητικών κυρώσεων.

Επομένως, οι εργοδότες εφόσον απασχολούν εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου στον αγροτικό τομέα και υπάγονται στο πεδίο ισχύος του άρθρου 109 του ν. 4485/2017, υποχρεούνται να αναγράφουν το απασχολούμενο σε αυτούς προσωπικό στο «Βιβλίο Ημερησίων Δελτίων Απασχολούμενου Προσωπικού σε αγροτικές εργασίες και αλιεία».

Οι εργοδότες που απασχολούν εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου στον αγροτικό τομέα οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 109 του ν.4485/2017, υποχρεούνται να υποβάλουν ετήσιο πίνακα προσωπικού (έντυπο Ε4) για τους εργαζόμενους αυτούς, κατά τον χρόνο υποβολής του πίνακα και εντός της νόμιμης προθεσμίας. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 2874/2000 (Α'286) όπως ισχύει, κάθε εργοδότης ο οποίος υπάγεται στις διατάξεις του σχετικού νόμου, «υποχρεούται όπως μια φορά το χρόνο.....καταθέτει, καθ' οιονδήποτε τρόπο, στην αρμόδια υπηρεσία του Σ.ΕΠ.Ε. - Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης, εις διπλούν, πίνακα με την επωνυμία, το είδος, τον τόπο λειτουργίας και το Α.Φ.Μ. της επιχείρησης, ο οποίος θα περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία ενός εκάστου των απασχολούμενων σε αυτή μισθωτών...».

Η ανωτέρω διάταξη εφαρμόζεται συνδυαστικά με τη διάταξη της παρ. 1.1 του άρθρου 1 της αριθμ.πρωτ.40331/Δ1.13521/19-09-2019 υπουργικής απόφασης (Β' 3520), όπως ισχύει, σύμφωνα με την οποία: « Κάθε εργοδότης, συμπεριλαμβανομένων των αναφερομένων στο

«Μητρώο Δημοσίων Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης» του Υπουργείου Εσωτερικών, ο οποίος απασχολεί εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, υποχρεούται να υποβάλλει ηλεκτρονικά, με την επιφύλαξη του άρθ. 14 της παρούσας, στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων [ΣΕΠΕ-ΟΑΕΔ-ΕΦΚΑ] (ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ) στοιχεία των αναφερόμενων στο άρθρ. 2 εντύπων (Ε3, Ε4, Ε5, Ε6, Ε7, Ε8, Ε9, Ε10, Ε11, Ε12), σύμφωνα με την οριζόμενη στην παρούσα, απόφαση διαδικασία».

Από τα ανωτέρω εκτεθέντα, καθίσταται σαφές ότι κάθε εργοδότης έχει υποχρέωση να καταγράφει στις καταστάσεις προσωπικού τους εργαζόμενους (μισθωτούς) που απασχολεί, οι οποίοι συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Επιπλέον, με το άρθρο 2 της παραπάνω υπουργικής απόφασης καθορίζονται τα έντυπα που πρέπει να υποβάλλονται και να τηρούνται από τον εργοδότη. Στην παρ. 2.2 του ως άνω άρθρου περιλαμβάνεται το έντυπο Ε4 - Πίνακας Προσωπικού (Ετήσιος/Αρχικός/Ετήσιος Συμπληρωματικός/Συμπληρωματικός Ωραρίου/Τροποποιητικός Αποδοχών), ενώ, σύμφωνα με την παρ. 5.16 του άρθρου 5, το έντυπο Ε4 (Ετήσιος/Ετήσιος Συμπληρωματικός) υποβάλλεται ηλεκτρονικά μία φορά ετησίως, κατά το διάστημα 01 Οκτωβρίου έως 31 Οκτωβρίου κάθε έτους.

Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 74 του ν. 4144/2013 (Α' 115), όπως ισχύουν, ρυθμίζονται τα θέματα αμοιβής και παρακράτησης εισφορών των εργατών γης σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του ΟΓΑ, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του ν. 2639/1998 (Α 205) με τη διαδικασία έκδοσης και εξαργύρωσης της ειδικής επιταγής «Εργόσημο». Ευνόητο είναι ότι οι σχετικές ρυθμίσεις περί εργόσημου δεν καταργούν υφιστάμενες ρυθμίσεις της εργατικής νομοθεσίας.

Β. Αναφορικά με τις ανάγκες σε εργατικό δυναμικό και ειδικότερα στον πρωτογενή τομέα, επισημαίνεται ότι με την έκδοση της αριθμ. 5269/139/05.02.2021 (Β' 430) κοινής υπουργικής απόφασης με θέμα «Καθορισμός ανώτατου αριθμού αδειών διαμονής για εργασία πολιτών τρίτων χωρών για τα έτη 2021 και 2022» καθορίστηκαν 127.863 θέσεις εργασίας, ενώ στη συνέχεια και μετά τις τροποποιήσεις της εν λόγω ΚΥΑ που ακολούθησαν (συγκεκριμένα πέντε), έχουν καθοριστεί συνολικά 165.875 θέσεις εργασίας που μπορούν να καλυφθούν από πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίες στην συντριπτική τους πλειοψηφία αφορούν στον πρωτογενή τομέα, εποχική εργασία, στην ειδικότητα εργάτες γης. Σημειώνεται δε, ότι στις ανωτέρω θέσεις προβλέπεται προσαύξηση 10%.

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν.4251/2014 οι θέσεις αυτές καθορίζονται, μεταξύ άλλων, με διαβούλευση μεταξύ των Περιφερειών και των εργοδοτών. Καθίσταται σαφές ότι καθοριστικός παράγοντας στη διαμόρφωση του ανώτατου αριθμού θέσεων εργασίας που μπορούν να καλυφθούν από πολίτες τρίτες χώρες είναι τα αιτήματα των εργοδοτικών φορέων που κατατίθενται στις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών, στο πλαίσιο της διαβούλευσης.

Ωστόσο, όπως έχει επισημανθεί και στο παρελθόν, η μη συμμετοχή των εργοδοτικών φορέων στην διαδικασία διαβούλευσης της παρ. 3 του προαναφερθέντος άρθρου 11 οδηγεί σε πλημμελή εκτίμηση των αναγκών εργασίας και ως εκ τούτου σε συχνές τροποποιήσεις.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχει ήδη αποστέλλει επιστολή προς όλες τις Περιφέρειες, με την οποία ζητά να γνωστοποιήσουν, εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή της επιστολής, τις εκτιμήσεις τους (ανά περιφερειακή ενότητα) αναφορικά με τον αριθμό των θέσεων και τις ειδικότητες για εξαρτημένη εργασία, εποχική εργασία, αλιεργάτες και απασχόληση υψηλής ειδίκευσης που θα καλυφθούν με τη διαδικασία της μετάκλησης από πολίτες τρίτων χωρών κατά τα έτη 2023-2024, μαζί με τη σχετική τεκμηρίωση.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΛΑΚΗΣ